

P7_TA(2013)0098

Võistluste tulemuste kokkuleppimine ja korrupsioon spordis

Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2013. aasta resolutsioon võistluste tulemuste kokkuleppimise ja korrupsiooni kohta spordis (2013/2567(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse 20. septembri 2012. aasta Nicosia deklaratsiooni võistluste tulemuste kokkuleppimise vastase võitluse kohta,
- võttes arvesse komisjoni 18. jaanuari aasta 2011 teatist „Euroopa mõõtme arendamine spordis” (COM(2011)0012),
- võttes arvesse oma 2. veebruari 2012. aasta resolutsiooni Euroopa mõõtme kohta spordis¹,
- võttes arvesse oma 10. märtsi 2009. aasta resolutsiooni online-hasartmängude aususe kohta²,
- võttes arvesse komisjoni valget raamatut spordi kohta (COM(2007)0391),
- võttes arvesse oma 14. aprilli 2005. aasta resolutsiooni, mis käsitleb võitlust dopingu kasutamise vastu spordis³,
- võttes arvesse komisjoni teatist „Võitlus korrupsiooniga Euroopa Liidus” (COM(2011)0308),
- võttes arvesse oma 15. novembri 2011. aasta resolutsiooni interneti hasartmängude kohta siseturul⁴,
- võttes arvesse komisjoni 23. oktoobri 2012. aasta teatist „Interneti hasartmängusid käsitleva tervikliku Euroopa raamistiku suunas” (COM(2012)0596),
- võttes arvesse komisjoni 24. märtsi 2011. aasta rohelist raamatut interneti hasartmängude kohta siseturul (COM(2011)0128),
- võttes arvesse oma 15. septembri 2011. aasta resolutsiooni ELi jõupingutuste kohta korrupsiooniga võitlemisel⁵,
- võttes arvesse ettevalmistavat meedet „Euroopa partnerlused spordi valdkonnas” ja eelkõige selliste projektide koondamist, mille eesmärk on asjaomaste sidusrühmade harimise ja teavitamise teel ennetada võistluste tulemuste kokkuleppimist,

¹ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0025.

² ELT C 87 E, 1.4.2010, lk 30.

³ ELT C 33 E, 9.2.2006, lk 590.

⁴ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2011)0492.

⁵ ELT C 51 E, 22.2.2013, lk 121.

- võttes arvesse komisjoni soovitusi võtta vastu nõukogu otsus, millega antakse Euroopa Komisjonile volitused osalemiseks Euroopa Liidu nimel läbirääkimistes Euroopa Nõukogu rahvusvahelise konventsiooni üle, mis käsitleb võitlust sporditulemustega manipuleerimise vastu (COM(2012)0655),
 - võttes arvesse komisjoni poolt tellitud ja 2012. aasta märtsis avaldatud uuringu „Võistluste tulemuste kokkuleppimine spordis” tulemusi,
 - võttes arvesse Euroopa Nõukogu 16. novembri 1989. aasta konventsiooni dopinguvastase võitluse kohta,
 - võttes arvesse Euroopa Nõukogu ministrite komitee 28. septembri 2011. aasta soovitusi spordieetika edendamise kohta tulemustega manipuleerimise ja eelkõige võistluste tulemuste kokkuleppimisega võitlemiseks,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõikeid 2 ja 4,
- A. arvestades, et Europoli ühine uurimisrühm koodnimetusega „Operatsioon Veto” tõi päevavalgele laialdase jalgpallivõistluste tulemuste kokkuleppimise, kusjuures 680 mängu tulemused üle kogu maailma, sealhulgas 380 mängu tulemused Euroopas on kuulutatud kahtlaseks, ning arvestades, et uurimisrühm kirjeldas ka laiaulatuslikku tulemuste kokkuleppimise võrgustikku, mis ulatus otse spordimaailma keskmesse, kus 425 inimest on praegu kuriteos kahtlustatavad ja 50 inimest juba arreteeritud;
 - B. arvestades, et Europoli avalduse kohaselt on need arvud kõigest jäämäe tipp;
 - C. arvestades, et paljud liikmesriigid on mõjutanud spordivõistluste tulemuste kokkuleppimisest, mis on murettekitav, sest võistluste tulemuste kokkuleppimine on seotud organiseeritud kuritegevusega ja see on suur ohuallikas peaaegu kõigi liikmesriikide spordiorganisatsioonidele;
 - D. arvestades, et võistluste tulemuste kokkuleppimine on kuritegevuse vorm, mis toob suurt tulu, ning samas on selles valdkonnas tehtud kohtuotsuste ja avastamise määr väga madal, ning arvestades, et seetõttu kasutavad kuritegelikud organisatsioonid seda oma ebaseaduslikus tegevuses, näiteks rahapesus ning inim- ja narkokaubanduses;
 - E. arvestades, et spordipettust (st ebaseaduslik tegevus spordis, kus on kokku lepitud teatud osa mängust, kuigi mitte tingimata selle lõpptulemus) võib olla raskem tuvastada kui traditsioonilist võistluste tulemuste kokkuleppimist;
 - F. arvestades, et kuritegelikud organisatsioonid tegutsevad rahvusvahelisel tasandil ning omavad sidemeid üle kogu maailma, nii et ükski asutus, riik või organisatsioon ei oleks võimeline võistluste tulemuste kokkuleppimise probleemiga oma jõududega toime tulema;
 - G. arvestades, et kogu sporti saab mõjutada ja spordieetika on ohus;
 - H. arvestades, et selle ebaseadusliku tegevuse ülemaailmse olemuse tõttu ei ole praeguste mehhanismide abil võimalik kokkulepituid tulemustega spordivõistluste vahetult tuvastada;
 - I. arvestades, et spordiorganisatsioonide läbipaistvus, aruandekohustus ja demokraatia ehk

teisisõnu hea valitsemistava on eeltingimus selleks, et spordiliikumine saaks olla edukas võistluste tulemuste kokkuleppimise ja spordipettuste vastases võitluses;

- J. arvestades, et paljud spordiorganisatsioonid on juba võtnud selles valdkonnas meetmed, näiteks töötanud välja käitumiskoodeksid ja võtnud vastu täisleppimatuse poliitika;
 - K. arvestades, et kihlvedusid kokkulepitud tulemustega mängude kohta pakuvad peamiselt väljaspool ELi tegutsevad ettevõtjad, mistõttu on võistluste tulemuste kokkuleppimise vastasele võitlusele vaja pöörata rahvusvahelist tähelepanu;
 - L. arvestades, et ekspertide arvates tekitavad üha enam muret teatavad isikud, kes kuritahtlikel eesmärkidel võtavad üle jalgpalliklubisid, et kasutada neid edasise võistluste tulemuste kokkuleppimise ja rahapesu vahendina;
 - M. arvestades, et mõned spordiliidud juhivad tähelepanu asjaolule, et võistluste tulemuste kokkuleppimise tõttu ei pruugi sportlased oma palka õigeaegselt kätte saada, neid võidakse hirmutada ja nende vastu võidakse kasutada väljapressimist;
1. kutsub kõiki peamisi sidusrühmi üles võtma endale isikliku vastutuse ja kujundama tervikliku lähenemisviisi, täiendades üksteise jõupingutusi võitluses võistluste tulemuste kokkuleppimise vastu spordis;
 2. palub komisjonil välja töötada kooskõlastatud tegutsemisviisi võistluste tulemuste kokkuleppimise ja organiseeritud kuritegevuse vastu, kooskõlastades peamiste sidusrühmade (nt spordiorganisatsioonide, riigi korra- ja õiguskaitseasutuste ning hasartmängude korraldajate) jõupingutusi selles valdkonnas ja pakkudes platvormi aruteluks ning teabe ja parimate tavade vahetamiseks;
 3. kutsub spordiorganisatsioone üles rakendama täisleppimatuse poliitikat korruptsiooni suhtes (nii sisemiselt kui ka väliste lepingupartnerite suhtes), et vältida oma liikmete järeleandmist välisele survele;
 4. nõuab tungivalt, et spordiorganisatsioonid kehtestaksid kogu personali ja kõigi ametnike jaoks (sportlased, treenerid, kohtunikud, meditsiiniline ja tehniline personal ning klubide ja liitude juhid) käitumiskoodeksi, milles oleks esitatud võistluste tulemuste kokkuleppimise ohud, mis sisaldaks selget keeldu kihlveo või muudel eesmärkidel spordivõistluste tulemustega manipuleerida, milles oleks sätestatud vastavad sanktsioonid ning mis sisaldaks oma mängude peale kihla vedamise keeldu ning kohustust teatada lähenemiskatsetest võistluste tulemuste kokkuleppimise eesmärgil või edastada sellekohane teave, samuti peaks olema sisse seatud piisav süsteem rikkumisest teatajate kaitseks;
 5. kutsub kõiki spordiorganisatsioone üles kohustuma alati järgima head juhtimistava, et vähendada riski langeda tulemuste kokkuleppimine ohvriks;
 6. toonitab, kui oluline on spordi tervikluse kaitsel haridus; kutsub seepärast liikmesriike ja spordialaliite üles piisavalt teavitama ja harima sportlasi ja tarbijaid juba noorest peast ja spordi kõikidel (nii harrastajate kui ka elukutselistel) tasanditel;
 7. soovib spordiorganisatsioonidel alustada ja jätkata terviklikke ennetavaid ja harivaid programme, millega kaasneksid selged kohustused klubidele, liigadele ja liitudele,

- eelkõige seoses alaealistega, ning asutada distsiplinaarorgani, mis tegeleks võistluste tulemuste kokkuleppimise probleemiga;
8. palub komisjonil soovitada kõikidel liikmesriikidel tungivalt võtta tulemuste kokkuleppimine sõnaselgelt siseriiklikusse kriminaalõigusesse, näha ette asjakohased sanktsioonid ja tagada, et kõik olemasolevad seaduselüngad kõrvaldataks põhiõigusi täielikult austaval viisil;
 9. avaldab heameelt käimasoleva arutelu üle, mille teemaks on võimalik Euroopa Nõukogu konventsioon sporditulemustega manipuleerimise vastase võitluse kohta, mis annab riiklikele süsteemidele vajalikud töövahendid, oskusteabe ja rahalised vahendid selle ohuga võitlemiseks;
 10. õhutab spordiorganisatsioone kohaldama juhtimisel kõrgetasemelisi ja kindlaid standardeid;
 11. palub komisjonil tagada, et kõik liikmesriigid keelaksid kihlveod alaealistega seotud võistlustel;
 12. palub liikmesriikidel luua võitluseks võistluste tulemuste kokkuleppimisega spetsialiseeritud korrakaitseüksuse, kes ühtlasi toimiks peamiste sidusrühmadega sidepidamise ja koostöö keskusena, ning nõuda hasartmängude korraldajatelt, et nad annaksid sellele eriüksusele ja spordiorganisatsioonidele teavet ebaharilike hasartmängumustrite kohta nende edasiseks uurimiseks ja suunamiseks prokuratuuri;
 13. kutsub liikmesriike üles tõhustama Euroopa õiguskaitsealast koostööd ühiste uurimisrühmade ja prokuratuuride vahelise koostöö abil; rõhutab, et on vaja võtta kasutusele ja tulemuslikult jõustada meetmed, millega võidelda ebaseaduslike kihlvedudega tegelevate veebisaitide ja anonüümsete kihlvedude vastu; on veendunud, et tuleks vahetada teavet inimeste kohta, keda on nimetatud seoses tulemuste kokkuleppimise eesmärgil sportlastele lähenemisega või kes on selles süüdi mõistetud;
 14. kutsub liikmesriike üles looma reguleerivaid asutusi, et tuvastada ebaseaduslikku tegevust ja korruptsiooni spordikihlvedude valdkonnas ja selle vastu võidelda, ning koguma, vahetama, analüüsima ja levitama tõendeid võistluste tulemuste kokkuleppimise, spordipettuste ja muude korruptsioonivormide kohta spordis nii Euroopas kui ka mujal; rõhutab, et tuleb teha tihedat koostööd teiste reguleerivate asutuste, sealhulgas litsentseerimisasutuste, täitevasutuste ja politseiga;
 15. nõuab tungivalt, et komisjon hõlbustaks teabevahetust nende reguleerivate asutuste vahel seoses ebaseaduslike või kahtlaste spordikihlvedudega;
 16. nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid teeksid koostööd kolmandate riikidega, et võidelda organiseeritud kuritegevuse vastu, mis on seotud võistluste tulemuste kokkuleppimisega, muu hulgas osaledes läbirääkimistel rahvusvahelise Euroopa Nõukogu konventsiooni üle, mis käsitleb võitlust sporditulemuste manipuleerimise vastu;
 17. väljendab heameelt selle üle, et komisjon on avaldanud korruptsioonivastase poolaasta aruande, millele on lisatud iga liikmesriigi kohta eraldi analüüs ja mis sisaldab individuaalseid soovitusi (alates 2013. aastast);

18. soovib nõukogul töötada ELi spordialase töökava (2011–2014) eesmärkide täitmise nimel, pöörates eriti tähelepanu liikmesriikide hariduskavade koostamisele, et suurendada teadlikkust sellistest sportlikest väärtustest nagu ausus, aus mäng ja kaasvõistlejate austamine;
19. tervitab komisjoni algatust võtta 2014. aastal vastu soovitus kihlvedudega seotud võistlustulemuste kokkuleppimise ennetamise ja sellise tegevuse vastase võitluse parimate tavade kohta;
20. väljendab heameelt asjaolu üle, et viiendal rahvusvahelisel kehakultuuri ja spordi valdkonna ministrite ja kõrgemate ametnike konverentsil käsitletakse spordieetika küsimust ja võitlust võistluste tulemuste kokkuleppimise vastu, ning usub, et see on sobiv foorum, kus arutada vajadust üleilmse võistluste tulemuste kokkuleppimise vastase organisatsiooni järele, ja kus kõik osalised saavad kohtuda, vahetada teavet, kooskõlastada tegevust ning edendada hea juhtimistava põhimõtteid;
21. kutsub komisjoni üles selgitama välja need kolmandad riigid (näiteks Aasia kihlveoparadiisid), kellega tekib erilisi probleeme seoses kihlvedudega, mis puudutavad ELis toimuvatel spordiüritustel võistluste tulemuste kokkuleppimist, ning tegema nende riikidega selles võitluses rohkem koostööd;
22. kutsub nõukogu üles jätkama kiiresti ja endale kõrgeid eesmärke seades arutelusid ettepaneku üle võtta vastu uus rahapesu vastane direktiiv (COM(2013)0045), et võtta samme online-spordikihlvedude kasutamise vastu rahapesu eesmärgil;
23. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Euroopa, rahvusvahelistele ja riikide spordiorganisatsioonidele.